

7. 7643 - Projet de loi sur les données ouvertes et la réutilisation des informations du secteur public

Mir kommen elo zum Projet de loi 7643 iwwert d'Open Data. D'Riedezäit ass nom Basismodell festgeluecht.

An d'Wuert kritt de Rapporteur vun dësem Projet de loi, den honorabelen Här Guy Arendt. Här Arendt, Dir hutt d'Wuert.

Rapport de la Commission de la Digitalisation, des Médias et des Communications

■ **M. Guy Arendt** (DP), *rapporteur*.- Merci, Här President. Kolleeginnen a Kolleegen, de Secteur public erfaasst eng riseg Unzuel vun Donnéeën, déi souwuel fir d'Bierger wéi och fir d'Entreprisë vu grousssem Notze kënnen sinn.

Leider sinn dës Informatiounen a ville Fäll net esou fräi zougänglech, soudass d'Wëssensvermittlung, déi eigentlech awer e Facteur ass, deen immens wichteg ass fir d'Innovationsfähigkeit vun eiser Wirtschaft, zum Deel ausgebremst gëtt.

Fir dësem Problem entgéintzewierken, huet d'Regierung sech dozou engagéiert, fir de Bierger an Entreprises een universellen Zougang op Donnéeën vum Secteur public ze erméiglechen. Eng oppen Datepolitik schafft nämlech net just eng besser Transparenz, mee erméiglecht eis och, d'Potenzial vun den interaktuelle Ressourcen optimal auszunutzen. Eng oppen Datepolitik ass net nëmmen e wichtige Pilier fir eis Demokratie, mee schafft och en ekonomeschen, sozialen an ökologeschen Méiwäert fir eis Gesellschaft.

Zu enger oppener Datepolitik gehéiert allerdéngs net just de fräien Accès op d'Informatiounen, mee och eng fräi Weiderverwendung vun dësen Donnéeën. Wat bréngt et eis, wa mir d'Donnéeën zwar virun eis leien hunn, mee se net kënnen benotzen? An deem Sënn huet d'Regierung hir Open-Data-Strategie ganz un d'Richtlinne vun der europäescher Direktiv iwwert d'Weiderverwendung vun de sougenannten „données ouvertes“ ugepasst.

Déi éischt Direktiv stamt aus dem Joer 2003 a gouf mam Gesetz vum 4. Dezember 2007 an nationalt Recht ëmgesat. Dës Direktiv gouf dunno 2013 eng éischte Kéier modifizéiert an deemno huet och dat Lëtzebuerger Gesetz missen ugepasst ginn. 2019 koum et dunno zu där zweeter Upassung vun der Direktiv „Open Data“.

Här President, Kolleeginnen a Kolleegen, de virleiende Gesetzesprojet huet als Objet, déi europäesch Direktiv 2019/1024, also déi neiste Version vun der Direktiv Open Data, an nationalt Recht ëmzesetzen. Ouni ze vill an d'Detailer ze goen, presentéieren ech lech déi wichtegst Punkte vun dësem Projet de loi, déi gréisstendeels aus dem europäeschen Text iwwerholl gounen.

Als Alleréisch gesäit dëst Gesetz eng Erweiterung vum Regimm Open Data vir. Den Ament ass et esou, datt just d'Donnéeën, déi vun engem Organisme de secteur public verëffentlecht ginn, ënnert d'Reegele vun der Open-Data-Direktiv falen. An Zukunft soll de Regimm allerdéngs op zwou weider Kategorië vun ëffentlechen Donnéeën ausgebaut ginn: dat ass engersäits op Donnéeën, déi am Kader vu wëssenschaftlechen Recherche gesammelt respektiv erstallt ginn, an andersäits op fräi zougänglech Informatiounen vu verschidde Betriber.

Wat déi éischt nei Kategorie betrëfft, viséiert dëse Projet de loi nëmmen Donnéeën, déi während dem Prozess vun enger Recherche gesammelt oder erstallt ginn. Déi final Publikatioun, also d'Resultater vun de wëssenschaftlechen Aarbechten, falen dogéint net ënnert d'Reegele vum Open Data. Hei dernieft wäerten déi nei Reegele just fir wëssenschaftlech Aarbechte gëllen, déi och vum Staat finanziert a fräi accessibel sinn.

Déi zweet nei Kategorie betrëfft d'Donnéeën vun den Entreprises publiques, also vun deene Betriber, déi entweder a staatlecher Hand sinn oder déi der Kontroll vum Staat ënnerleien. Dës Entreprisë produzéieren immens wäertvoll Donnéeën, déi den Ament leider nëmme begrenzt kënnen weider genotzt ginn. Aus deem Grund proposéiert dëse Projet de loi, d'Reegele vum Open-Data-Regimm och op d'Donnéeën vun dëse Betriber auszeweiten.

Ech wëll op dëser Plaz nach eemol betounen, datt dëse Gesetzesprojet net den Accès, mee villméi d'Weidernotze vu wichtige Dokumenter reegelt. Bei dësem éischte Punkt vum Gesetzesprojet geet et also eleng nëmmen drëms, d'Weidernotze vun Dokumenter ze vereinfachen, déi d'Entreprises publiques schonn am Virfeld publizéiert hunn.

Am Resümee: D'Zil vum éischte Punkt ass et, d'Benutzungsbedéngunge vun den ëffentlechen Donnéeën méi transparent ze gestalten. Souwuel d'Wëssenschaft wéi och de Secteur public sinn am Besëtz vun Daten, déi extreem wäertvoll fir d'Entwécklung vun neie Produiten a Servicer sinn. Also loosst eis dat Potenzial och notzen!

Komme mer elo zum zweete Punkt vun dësem Projet de loi: der Aféierung vun engem Ensemble de données de forte valeur. Dësen Text définiert sechs thematesch Kategorië vun Daten, déi besonnesch wäertvoll fir eis wirtschaftlech Entwécklung sinn. Dës Donnéeën sollen an Zukunft méi strikte Benutzungsbedéngungen ënnerleien. Éischstens dierf d'Weiderverwendung vun dësen Donnéeën net méi vun hire Besëtzer refuséiert ginn. Zweetens mussen dës Dokumenter gratis an a spezielle Formater zur Verfügung gestallt ginn.

Den drëtten Punkt vun dësem Projet de loi betrëfft d'Léisung vu Sträitfäll. Wéi virdu schonn ugedeit, gëtt et Dokumenter vu staatlechen Entitéiten, déi zwar fräi accessibel sinn, mee déi weeder gedeelt nach weider genotzt kënnen ginn. An dësem Fall gesäit déi aktuell Gesetzeslag vir, datt eng Persoun eng Demande un déi staatlech Entitéit ka riichten an ëm Erlabnis fir de Partage oder de Gebrauch vum Dokument ka froen.

E Refus vun esou enger Demande ass allerdéngs definitiv! Bis ewell ass am Gesetz nämlech nach keng Voie de recours virgesinn. An Zukunft soll dat sech allerdéngs änneren. Dëse Projet de loi féiert nämlech genau esou eng Voie de recours géint d'Decisiounen vun de staatlechen Entitéiten an. Zil heivunner ass et, de Bierger a sengem Recht op Informatioun ze stäerken.

An engem véierten a leschte Punkt vereinfacht dëse Gesetzesprojet d'Konditiounen fir de Weidergebrauch vun den Données ouvertes. Fir déi spezifesch Detailer verweisen ech allerdéngs op mäi schrëftleche Rapport.

Zu gudder Lescht wëllt ech nach eemol kuerz op déi verschidde Avisen agoen. Während d'Extension vum Regimm Open Data an déi vereinfacht Conditions de réutilisation vun allen Instanzen begreist ginn, gëtt d'Aféierung vun der Voie de recours méi kritesch gesinn.

Souwuel den Tribunal administratif wéi och d'CNPD an d'Chambre de Commerce sinn nämlech der Meinung, datt d'Prozedure vun de Gerichtsinstanzen vill ze laangwiereg sinn an ee Recours doduerch säi Sënn an Zweck verléiert. Si proposéieren deemno, d'Commission nationale d'accès aux documents, kuerz CAD, mat dëser Mission ze beoptragen. Ee Recours bei der CAD hätt nämlech en dräifache Virdeel: E wär gratis, méi schnell a géif d'Unzuel vu Recours bei de Gerichter reduzéieren, déi souwiesou schonn u sech vun Demanden iwwerschwemmt ginn.

Hei dernieft fuerdert d'CNPD an hirem Avis, datt den Dateschutz vu perséinlechen Donnéeën bei der Mise à disposition vun ëffentlechen Dokumenter zu all Moment garantéiert muss sinn.

De Staatsrot hat a sengem éischten Avis véier Opposition-formellen ausgeschwat, dat well verschidde Passagé vun der europäescher Direktiv net korrekt an den Text vum virleiende Gesetzesprojet iwwerholl gi waren.

A sengen Amendementer huet de Ministère fir d'Digitaliséierung e Portail unique geschaaft, deen alleguerten d'Dokumenter regroupéiert, déi dem Public fir de Weidergebrauch zur Verfügung stinn.

Sämtlech Virschléi, déi de Staatsrot a sengem éischten Avis formuléiert hat, gounen ugeholl, soudatt déi véier Oppositions formelles konnten opgehuewe ginn.

Ech wëll zum Schluss nach all deenen, déi hei matgeschafft hunn, e grouse Merci ausdrécken a ginn heimadde an den Accord vun der DP zu dësem Projet de loi. An lech soen ech Merci fir d'Nolaushteren.

■ **Une voix**.- Très bien!

■ **M. Fernand Etgen**, *Président*.- An ech soen dem Här Rapporteur Guy Arendt villmools Merci a ginn d'Wuert direkt weider un den éischten ageschriewene Riedner, an dat ass déi honorabel Madamm Diane Adehm.

Madamm Adehm, Dir hutt d'Wuert.

Discussion générale

■ **Mme Diane Adehm** (CSV).- Merci, Här President. Merci och dem Rapporteur fir säin exzellente schrëftlechen a mündleche Rapport, deen en eis elo grad gemaach huet.

Fir d'CSV ass d'Digitaliséierung eng vun eise Prioritéiten. An an deem Sënn begreisse mir ausdrécklech de Gesetzesprojet, dee mir haut stëmme wäerten.

Dank der Digitaliséierung ass et nämlech méiglech, un ëmmer méi Donnéeën ze kommen, déi sougenannte Big Data. Wann dës Donnéeën och nach fräi zougänglech sinn, da si mir bei den Open Data ukomm.

Bis elo waren d'Donnéeën, déi bei de sougenannte Services publics produzéiert gounen, ëmmer fräi zougänglech. Mat dem Gesetzesprojet vun haut ginn nach méi ëffentlech Donnéeën zur Verfügung gestallt, well och Donnéeën vun den ëffentlechen Betriber an der Recherche elo fräi zougänglech ginn.

Dës Donnéeën kënnen benotzt ginn, fir nei Produiten oder Servicer ze entwéckelen, awer och am Beräich vun der Santé oder dem Transport kënnen dës Donnéeën dozou bäidroen, fir innovativ Léisungen auszeschaffen. Och d'Entwécklung vu kënschtlecher Intelligenz braucht grouss Quantitéiten u qualitativ héichwäertegen Donnéeën.

Duerfir ass et wichteg a richtig, ëffentlech Donnéeën fräi zougänglech ze maachen. Ee Punkt, deen awer fir eis als CSV äusserst wichteg an dësem Kontext ass, ass dee vum Dateschutz.

Fir d'CSV steet et ausser Fro, dass d'perséinlech Donnéeën vun de Leit mussen geschützt ginn. An der Kommissioun hate mir dëse Punkt ugeschwat, an de Verrieder vum Service „Médias et communication“ sot, si wieren am Kontakt mat dem Commissariat du Gouvernement à la protection des données fir ze kucken, wéi een de Problem kéint ugoen. Kann de Minister eis wannechgelift eventuell soen, wou déi Gespréicher dru si respektiv wat bei dëse Gespréicher erauskoum?

An dann, och mam Bléck op de Leitartikel vun haut an enger gréisserer Lëtzebuerger Dageszeitung, wëllt ech vum Minister wëssen, wéi et ëm d'Souveränitéit vun den ëffentlechen Donnéeën steet.

Ech soen elo scho Merci fir d'Äntwert a ginn den Accord vun der CSV zu dësem Gesetzesprojet.

■ **Une voix**.- Très bien!

■ **M. Fernand Etgen**, *Président*.- Merci villmools, Madamm Adehm. An nächsten ageschriewene Riedner ass déi honorabel Madamm Lydia Mutsch. Madamm Mutsch, Dir hutt d'Wuert.

■ **Mme Lydia Mutsch** (LSAP).- Merci, Här President. Et gëtt jo gesot, dass dee bekannte Saz „Data is the new oil“ vun dem britteschen Mathematiker Clive Humby gepräagt gouf. A warscheinlech wollt hien domadder verdäitlechen, wat fir eng wäertvoll Ressource d'Date respektiv d'Donnéeën duerstellen. An dat stëmmt och, well op där enger Säit hu se eng ganz grouss strateegesch Bedeutung an op där anerer Säit, an dat ass elo wierklech wuertwäertlech ze verstoen, kënnen si verwäert ginn, wa se dann eeben entspriechend verschafft gounen, dëst ëmsou méi an enger serviceorientierter Gesellschaft, wéi mir se haut kennen. An d'Bedeutung vun Date fir eis Économie ass an de leschte Joren immens staark geklommen. An deen Trend ass soubal nach net eriwuer.

Mir sollten eis och deem Trend do net entgéintstellen, mee vill méi derfir suergen, dass seng gesetzlech Rumm, déi et jo och bei eis scho gëtt, ugepasst an erweidert gëtt.

Eng ganz Rei vun Initiative lafe jo elo schonn, wéi zum Beispill eis Open-Data-Strategy mam Portail data.public.lu. Sou fënnt een um Site geoportal.lu ënner anerem eng Kaart, déi den Iwwerschwemmungsrisiko iwwerall am Land uweist, eng Uwendung, déi alle Bierger zeguttkomme kann. An dofir hunn ech se och hei als Beispill genannt.

Mat dësem Gesetz gi mir elo nach e Schratt weider. De gesetzleche Kader fir d'Bereetstellung vun Donnéeën gëtt nämlech op verschidde ëffentlech Entreprises an op d'Recherche erweidert, an dat fanne mir gutt!

De Rapporteur, deem ech fir säi ganz gudden a kloere Rapport, souwuel schrëftlech wéi och mündlech, e grouse Merci soen, ass schonn op ganz vill Detailer aagang. Ech wäert dat dofir hei net maachen, mee erlaabt mer just, hei e puer kleng Reflexiounen mat lech ze deelen:

Sou wéi et och eis national Open-Data-Strategy virgesäit, wäert dëst Gesetz et kreative Käpp erméiglechen, nei Produkter an innovativ Servicer unzébiden. Et ass deemno e ganz gudder Kader an e wichtige Schratt, fir d'Économie numérique ze fërdere. Fir eis Entreprisë kënnen sech doduerch och nei Akommesquellen erginn, ënner anerem duerch Verschaffe vun Donnéeën, déi et u sech scho gëtt, déi et elo scho gëtt, mee déi bis elo net zougänglech waren.

Ech denken hei ganz besonnesch un d'Donnéeën aus der Recherche. Dëst Gesetz erweidert jo den Accès op Daten, déi am Kader vu Fuerschungsaarbechte gesammelt ginn. Bis haut waren dës Donnéeën just de Chercheuren zougänglech. Elo gëtt et méiglech, dass och an eise Recherchezentren an op der Uni dës Donnéeën proaktiv mat der Auswelt kënnen gedeelt ginn.

Vläicht komme jo elo nei Appen, déi eis hëllefen, weider Léisungen fir de Verkéiersproblem ze fannen, oder nätzlech meteorologesch Informatiounen fir Baueren oder fir Hobbygärtner. Der Fantasie sinn hei keng Grenze gesat.

An enger zweeter Reflexioun geet et mir drëm ze betounen, dass déi generell Reegelen, déi den Accès op Donnéeën erméiglechen, mat dësem Gesetz net änneren, mee dass dofir weiderhin eis bestoend Gesetzgebung gëllt. An der Praxis wäert d'Grundlag dovun d'Gesetz vum 14. September 2018 iwwer eng oppen an transparent ëffentlech Administratioun sinn.

Wéi Der wësst, war dëst Gesetz - also ech schwätze vun deem vun 2018 - vum Journalisteverband, der ALJP, staark kritiséiert ginn. Dofir wëll ech an deem Kontext op eng parlamentaresch Fro vu menger Kolleegin Francine Closener a vu mir selwer hiweisen, déi mer zu deem Gesetz gestallt haten. Aus der Äntwert vum Medieminister Xavier Bettel geet ervir, dass d'Evaluatioun betreffend dëst Gesetz aktuell an der Maach ass.

Als LSAP ware mir ganz frou ze héieren, dass doru geschafft gëtt, well et gongt jo bei dësem Gesetz vun 2018 net just drëm, fir dynamesche Startuppen Donnéeën accessibel ze maachen, mee och fir Journalisten e besseren Abléck a verschidde Dokumenter ze erméiglechen. An deem Zesammenhang maachen ech nach eng weider kleng Klammer op: An där Äntwert op eis Question parlementaire steet och dran, dass déi Circulaire, déi d'Relatiounen tëscht Mataarbechter vum Staat a Journaliste reegelt, „Circulaire Bettel“ genannt, wäert iwwerschaaft ginn. Klammer zou an dont acte - well dat fanne mir nämlech och gutt!

Dat gesot, zréck zum Projet de loi vun haut mat enger drëtter a leschter Reflexioun. Wien Open Data seet, dee seet och Dateschutz. Dat bedeit, dass een en Equilibre fanne muss, wat och d'Commission nationale pour la protection des données, also d'CNPD, an hirem éischten Avis ënnerstrach huet. Selbstverständlech solle keng persounbezunn Donnéeën erausgoen. Dofir gesäit dëse Projet de loi och vir, dass Dokumenter, wou déi geltend Dateschutzbestëmmungen net kéinten aeghele ginn, ausdrécklech vum Champ d'application ausgeschlossen sinn. Dat ass natierlech e Punkt, deen eis als LSAP ganz besonnesch um Härz läit.

A mat dëser leschter Bemierkung ginn ech och den Accord vu menger Fraktioun zu dësem Projet de loi a soe Merci.

■ **Plusieurs voix**.- Très bien!

■ **M. Fernand Etgen**, *Président*.- Merci villmools, Madamm Mutsch. An ech ginn d'Wuert direkt weider un den honorabelen Här Marc Hansen. Här Hansen, Dir hutt d'Wuert.

■ **M. Marc Hansen** (déi gréng).- Här President, léif Kolleeginnen a Kolleegen, dëst Gesetz soll d'EU-Direktiv 2019/1024 iwwer Open Data ëmsetzen. Sou droe mer dozou bäi, ëffentlech Date méi breet a méi systematesch zur Verfügung ze stellen a se méi einfach a käschtegünsteg fir d'Allgemeinheit notzbar ze maachen.

Mat der rasanter Entwécklung vun der Digitaliséierung sinn d'Disponibilitéit vun den Daten an hir Verknäppung zu bedeiende Facteure gi fir eis modern Gesellschaft, Wirtschaft a Wëssenschaft, awer och fir de Staat, Verwaltungen an eis Biergerinnen a Bierger.

D'Covid-19-Pandemie ass e gutt Beispill fir ze weisen, wéi wichteg aktuell, fräi zougänglech a maschinelliesbar Date sinn, déi zum Beispill vum ECDC oder op Sitte wéi ourworldindata.org genotzt ginn, fir faktebaséiert Informatiounen kënnen verständlech ze publizéieren a fir als Entscheidungsgrundlag kënnen ze dëngen.

Déi nohaltig Verfügbareket vu villen a qualitativ héichwäertegen Date gëtt och fir d'Entwécklung vun zukunftsweisenden Technologien a Beräicher wéi künstlecher Intelligenz oder fir d'Opstelle vu Smart Cities gebraucht.

D'Europäesch Kommissioun geet an hirer Data-Strategy vun 2020 dovun aus, datt sech de Wäert vun der Datwirtschaft bis 2025 an de Membersstaate wäert op 825 Milliarden Euro verdräifachen an datt d'Ziel vun de Beschäftegten an deem Beräich sech op 10,9 Milliounen wäert verduebelen.

Duerch d'Erweidung vun dësem Projet de loi op gewëssen Entreprises publiques sollen och si an Zukunft hir Donnéeën zur Verfügung stellen. Et muss een awer ervirsträichen, datt si net dozou obligéiert sinn, ausser et geet ëm „données de forte valeur“. Dës Kategorie vun de besonnesch wäertvollen Donnéeën ass dann och eng weider zentral Innovatioun an dësem Gesetz. Hei geet et ëm Daten aus sechs Beräicher: Geospacialitéit, Ëmwelt, Wieder, Statistik, Entreprises a Mobilitéit.

D'Mobilitéit ass e Kärberäich, wou d'Notze vun oppenen Daten extreem wichteg ass, och am internationalen Kontext. Sou si Mobilitéétsappe fir déi meescht Notzerinnen an Notzer vum ëffentlechen Transport onverzichtbar. Echtzäitdate bilde fir d'Ubidders vun esou Applikatiounen hir Geschäftsgrundlag.

Ënnert dem Minister Bausch ass dëst fréi erkannt an ënnerstëtzt ginn. De Mobilitéétsministère hat schonn 2016 e Concours lancéiert am Kader vum „Digital Luxembourg“, wou Daten iwwer Infrastruktur vum ëffentlechen Verkéier, Farpläng, Busverspéidungen, Programmdate fir Bikesharing, Geodaten an esou weider zougänglech gemaach gi sinn. D'Zil war d'Entwécklung vun intelligenten a userfrëndlechen Applikatiounen an Déngschter, fir déi multimodal grenziwwerschreidend Mobilitéit kënnen ze verbessern.

2021 ass Lëtzebuerg Virreider am Bereetstelle vun Informatiounen aus dem Beräich vum ëffentlechen Transport, wat eng grouss Plus-value fir d'Biergerinnen an d'Bierger versprécht. D'Beispill vun der Mobilitéit ass pertinent, well hei nieft der Disponibilitéit vun den Donnéeën vun Ufank un och d'Benotzung mat beduecht a promouvéiert gouf.

Haut, wou de Coding an de Schoulen eng ëmmer méi grouss Roll spillt, kënnen déi gréng sech virstellen, datt déi ëffentlech Donnéeën och an der Educatioun verstärkt kënnen benotzt ginn. Esou kéinten d'Coursë fir eis Kanner a Jugendlecher méi praxisno gestalt ginn.

Dir Dammen an Hären, d'Bereetstellung vun oppenen Daten ass e wichtegt Element fir transparent Ministären a Verwaltungen, wat d'Vertrauen tëschent de politeschen Institutiounen an de Biergerinnen a Bierger, de Medien an der Wirtschaft stärkt. Natierlech muss awer och kloergestallt sinn, datt d'Daten, déi zur Dispositioun gestallt ginn, dateschutzkonform sinn.

D'CNPD begréisst, datt mat dësem Projet de loi den Droit fondamental zum Accès op Informatioun fir d'Biergerinnen a Bierger gestärkt gëtt. Si seet awer och, datt et wichteg ass, datt dee richtegen Equilibre zwëschent der Transparenz an dem Schutz vun der Privatsphär muss bestoen. Dëst ass e Punkt, dee fir eis Gréng och extreem wichteg ass.

■ **Une voix.** - Très bien!

■ **M. Marc Hansen** (*déi gréng*). - Et muss iwwert de rengen Gesetzestext eraus garantéiert ginn, datt adequat Prozeduren a Moyenen zur Verfügung stinn, fir d'Date korrekt opzebereeden a sécherzestellen, datt si zäitno an dateschutzkonform kënnen online gestallt ginn.

Här President, d'Weidernotzung vun Daten, déi haut hei Theema ass, steet natierlech an engem Zesummenhang mat der méi grondsätzlecher Fro vum Zougang op Informatiounen aus den ëffentlechen Verwaltungen. Och wann dat elo net de Sujet vun dësem Projet de loi ass, wëllt ech awer e puer Wuert zum Informatiounszougangsrecht fir Biergerinnen a Bierger soen, e Sujet, deen och 2007 an 2016 bei de Virleiefer vun haitege Projet de loi fir Gespréichsstoff gesuergt hat.

déi gréng stelle fest, datt sech d'Situatioun säit deemools verbessert huet, well an deene leschte Joren endlech eng rechtlech Basis fir den Informatiounszougang geschaaft ginn ass, nodeems dat joren- a joerzéngtelaang net geschitt war. Allerdéngs kann een awer net leegnen, dass nach Verbesserungspotenzial besteet. Dat ass och u sech net erstaunlech, well sech déi gesellschaftlech Ufuerderungen u de Staat konstant weiterentwéckelen. Duerfir hunn déi gréng begréisst, datt de Premier am September annoncéiert huet, dass souwuel d'Gesetz wéi d'Circulaire, déi an deem Beräich wichteg sinn, sollen op de Leescht geholl ginn.

Ofschléissend wëllt ech dann och dem Rapporteur Guy Arendt e grouse Merci soe fir säi schrëftlechen a mëndleche Rapport. An domat ginn ech dann och den Accord vun der grénger Fraktioun.

■ **Plusieurs voix.** - Très bien!

■ **M. Fernand Etgen, Président.** - An ech soen dem Här Marc Hansen villmools Merci a ginn d'Wuert weider un den nächsten ageschriwwene Riedner. An dat ass den honorabelen Här Sven Clement.

■ **M. Sven Clement** (*Piraten*). - Merci, Här President. Léif Kolleeginnen a Kolleegen, als Éischt e grouse Merci un de Rapporteur Guy Arendt, deen hei erëm, schonn déi zweet oder drëtt Kéier, zu Open Data an Open Access Rapporten ofginn huet, déi wéi gewinnt komplett waren.

Här President, léif Kolleeginnen a Kolleegen, et wäert sech sécher kee wonneren, dass ech mech als Pirat natierlech ganz besonnesch freeën, wann e Projet, deen den Ausbau vum Prinzip vum Open Data verfollegt, um Ordre du jour steet. A gläichzäiteg wäert et awer och kee wonneren, dass ech natierlech awer déi eng oder aner Saach ze bemängelen hunn, datt hei nämlech just e Kasesprong gemaach gëtt, wou eigentlech e méi wäit Émdenke gefuerdert wär.

De virleiende Projet fir d'Ëmsetzung vun der EU-Direktiv fir d'Reutilisatioun vun Donnéeën aus dem ëffentleche Secteur ass sécherlech net verkéiert a wäert duerfir och haut eis Zoustëmmung kréien. Mee wa mer vun enger zukunftsorientierter Digitaliséierungspolitik schwätze wëllen, da brauch et net nëmmen Open Data, mee eng generell Kultur vun engem fairen Open Access.

Mir hunn haut d'Méiglechkeet, eis weltwäit mat anere Mënschen ze vernetzen a Wëssen auszetauschen, esou vill, wéi mer wëllen. An trotzdem kënnen mer gläichzäiteg awer just op e Brochdeel vu mënschlechem Wëssen an der Kultur op einfachen an oppene Weeër zougräifen, well vereelt Virstellungen eis hei blockéieren.

Säit hirer Grënnung betounen d'Piraten et ëmmer nees: D'Valoriséierung vun der Aarbecht vun engem Auteur oder enger Autrice an de finanziellen Aus-

gläich vun der erbruechter Leeschtung mussen net noutwendegerweis u limitéiert Notzungslizenz gebonne sinn, esou wéi mer se haut meeschtens kennen.

De System vun de Creative Commons weist, datt en Auteur seng Rechte net muss verléieren, wann e wëllt, datt d'Gemeinschaft vu senger Wierker ka profitéieren. An et wier och méiglech, Peer-to-Peer-Sharingplattformen opzestellen, déi och d'Protektioun vun den Droit-d'auteure géife respektéieren.

An de Wëssensschafte kéint och iwwert de fairen Open Access eng Qualitéitskontroll assuréiert ginn. A gläichzäiteg kéinte vill méi Leit vun de Resultater vun der Fuerschung profitéieren, wéi dat bis elo de Fall ass. A mir gesinn et jo grad an enger weltwäiter Pandemie: D'Leit liesen da just dat, wat verëffentlecht gëtt, wat souwisou fräi accessibel ass, dat ass den Titel, dat ass den Abstract vun engem wëssenschaftleche Pabeier. Mee de wëssenschaftleche Pabeier gëtt, wann dann iwwerhaupt, just verkierzt a Presserapporten erëmginn, well fir den eenzelne Paper ze liesen, muss een da ganz gären emol 30 oder 40 Euro op den Dësch leeën, fir eppes ze liesen, wat virdru mat ëffentlechen Gelder finanziert gouf.

Duerfir ass et och wierklech bedauerlech, datt Lëtzebuerg sech hei net traut, méi wäit ze goe wéi d'Direktiv. Well un der Basis schafe mer zwar hei elo d'Méiglechkeet, fir d'wëssenschaftlech Date fir eng Reutilisatioun fräizeginn, mee déi doraus entstoeend wëssenschaftlech Etüden a virun allem déi publizéiert Resultater aus deenen Etüden zum Beispill net.

Wa mer dobaussen ëmmer méi Leit héieren, déi un déi dubiéiste Komplottler gleewen an hir Meenung dobäi op sougenannten „eege Recherche“ stëtzen, da läit dat och dorunner, datt schlecht Informatiounen nach ëmmer vill méi einfach zougänglech si wéi qualitativ héichwäerteger aus dem wëssenschaftlechen Betrib.

Gutt Informatiounen am Internet sinn heefeg, an ech sot et, hannert Paywalls vun Edituren vu wëssenschaftlechen Publikatiounen verstoppt. Hei brauch et e ganz dréngend Émdenken an hei géif ech mer méi Courage vun eiser Regierung wënschen, fir sech och deenen Daten an Dokumenter ze widmen, déi ënnert d'Propriété intellectuelle falen a vum virleienden Text jo net betraff sinn.

Wéi gesot, mir ënnerstëtzen deen heite Projet. Et ass wichteg, all kleng Schrëtt no vir ze maachen. Et ass wichteg, all weider Donnée ze liberéieren. Et ass wichteg, datt mer, an och dat hu mer an der Pandemie geléiert, wierklech kënnen op d'Donnée brute zougräifen, well d'Donnée brute erlaabt eis eebe grad ze verifizéieren, ob d'Papere richteg sinn oder op et „Junk Science“ ass. De Problem ass: Fir ze bestëmmen, ob eppes Junk Science ass, muss een och kënnen d'Science derhannert liesen, also d'Resultat vun der Etüd. Et geet net nëmmen duer, d'Donnéeën ze hunn, et brauch een och d'Interpretatioun dovunner.

An duerfir mengen ech, datt een hei vill méi wäit kéint goen. Duerfir mengen ech, datt mer souguer méi wäit misste goen an datt mer, an dat ass hei mäi ganz waarmen Appell, an Zukunft missten driwwer nodenken, datt all Fuerschung, déi mat Lëtzebuerger Steiergelder finanziert gëtt, muss ënner Open-Access-Lizenz publizéiert ginn, egal wou se publizéiert gëtt! Well dat geet, et muss ee just de Courage derfir hunn.

Dat gesot, ginn ech awer den Accord fir dee kleng Schrëtt no vir. Ech soen lech Merci.

■ **M. Fernand Etgen, Président.** - Merci, Här Clement. An da geet d'Wuert un déi honorabel Madamm Nathalie Oberweis.

■ **Mme Nathalie Oberweis** (*déi Lénk*). - Jo, ech maachen et e bësse méi kuerz. Merci fir d'Wuert. Merci och dem Rapporteur fir de Rapport. Ech kann och direkt soen, dass mer dat heite matdroen a matstëmmen, well et ass ganz kloer e Schrëtt a Richtung méi Transparenz.

Deen eenzege Kritikpunkt, dee mir gesinn, ass, wéi och schonn hei gesot gouf, dee vum Problem vun der Voie de recours, dee jo och vum Tribunal a vun der Cour administrative ervirgehuewe gouf, well d'Leit jo effektiv kënnen duerch eng komplizéiert a laangwiereg Prozedur ofgeschreckt ginn. An esou, wéi den Tribunal an d'Cour et och soen, bräicht een eigentlech méi eng schnell Voie de recours. An dofir, jo, Dir hutt den Avis jo och ernimmt, Här President, dohier, genau, mir begrëssen dat hei op jidde Fall a mir droen et och mat. Villmools merci.

■ **M. Fernand Etgen, Président.** - Merci, Madamm Oberweis.

D'Regierung huet d'Wuert, den Här Premier- a Medieminister Xavier Bettel.

Prise de position du Gouvernement

■ **M. Xavier Bettel, Ministre de la Digitalisation.** - Merci, Här President. Ech sinn an der Situatioun hei, dass ech mengen, dass ech bei mengen zwee Regierungskolleege méi beléift sinn, wann ech hei stoe bleiwen an och méi kuerz si wéi dat, wat virgesinn ass.

■ **Une voix.** - Ech mengen, net nëmme bei deenen.

■ **M. Xavier Bettel, Ministre de la Digitalisation.** - „Ech mengen, net nëmme bei deenen“, kréien ech och hei gesot.

Ech wëll fir d'Éischt awer dem Här Arendt Merci soen. Ech wëll och d'Madamm Mutsch zitéieren, déi elo just virdru geschwat huet vum Ueleg vum 21. Joerhonnert. Ech war d'lescht Woch zu Glasgow. Ech géif vun erneierbarer Energie schwätzen, well et keng Limitatioun gëtt, an et sinn d'Donnéeën, déi ëmmer nees an nees an nees kënnen gebraucht ginn, wat den Ënnerschied ass tëschent erneierbaren Energien an Ueleg. Voilà. Ech wollt domadder och ufänken.

(Interruption et hilarité)

Mee Dir hutt et esou zitéiert. Mee dat, wat een deemools zitéiert huet, kann een haut da relativéieren. An Dir gesitt, Glasgow hëlleft och, fir esou Saache kënnen ze zitéieren.

Wéi gesot, wat wichteg fir mech ass, dat ass, Här President, dass mer eis bewosst sinn, dass, soubal mer Donnéeën hunn a benotzen, dat och net neutral ass. Dat heescht, dass de Mëssbrauch vun Donnéeën och eng Realitéit ass. Et ass och eng Gefor fir d'Demokratie an et ass och eng Gefor fir ons Gesellschaft. Duerfir ass et wichteg, e Kader ze hunn, deen dat dote limitéiert. An d'Digitaliséierung soll eng Opportunitéit sinn, et dierf net eng Gefor sinn. An et ass net géint de Mënsch, et ass fir de Mënsch. Et ass au service vun de Leit, woufir et ass.

Et ass wichteg, dass mer och de Leadership an Europa behalen, dee mer am Moment hunn. Mir ginn och reegelméisseg als Beispill geholl bei der Protektioun vun Donnéeën, och als Musterbeispill fir aner Kontinenter, déi dat am Ufank net esou enk gesinn hunn.

Ech wëll ervirhiewen, wat och scho gesot ginn ass: Dat hei ass fir oppen Dataen, déi et och gëtt, fir d'Realisatioun. Et ass net den Accès, deen hei ass, mee et ass d'Reutilisatioun vun Donnéeën, déi do sinn.

Just zur Informatioun: De Secteur public mécht dat och - well mer de Minister vun der Fonction publique an och de Minister vun der Aarbecht hei bei eis hunn -, dass bei der Formatioun och d'Theema Open Data bei der Grondausbildung vun de Beamten an de Karriären A a B vun de Fonctionnairen an der Administration gouvernementale ass. An den INAP bitt och nach eng Rei Formatiounen, fir eeben déi wichteg Prozesser ze begleeten.

A last but not least wollt ech eeben och just soen, dass mir den Dateportal hei zu Lëtzebuerg schonn hunn. Mir hunn zum Beispill den data.public.lu, wou eng 12.000 Fichieren och disponibel sinn.

A just zur Informatioun: Mir haten normalerweis 200 Visitten den Dag an der Moyenne virun der Kris; mir hunn am Moment 5.000 Visitten den Dag, wou eeben déi Daten och kënnen consultéiert ginn. A mir hate souguer och e Pick vun 13.000 Visitten hei.

Fir mech also, wéi gesot, nach eng Kéier: Här Arendt, merci. De richtige Kader ass hei gesat ginn. An ech soen ...

A, d'Madamm Adehm hat och nach zwou Froe gestallt, ech wëll och der Madamm äntweren. D'Gesprécher mam Commissariat sinn och permanent. Bis elo sinn och keng Problemer hei identifizéiert ginn.

An iwwert d'Souveränitéit: Et ass egal, aus wéi engem Land; et kënn een op d'Donnéeën, nonobstant le pays d'origine. Dat, wat awer ass: Sensibel Donnéeën sollen net accessibel sinn. Dat soll och d'Donnée bleiwen. Et soll och anonymiséiert sinn an och bleiwen. Ech mengen, dass dat och wichteg ass.

An ech soe Merci, well et schéngt jo eng grouss Zoustëmmung hei ze sinn. Ech wënschen lech dann e schéinen Owend, well et schéngt ze sinn, wéi wann et nach net hei fäerdeg wär, wann ech bis hei ginn.

(Hilarité)

■ **M. Fernand Etgen, Président.** - Merci villmools dem Här Premier- a Medieminister Xavier Bettel. D'Diskussioun ass elo ofgeschloss.

Mir kommen elo zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 7643. Den Text steet am Document parlementaire 7643¹⁰.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 7643 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmme fänkt un. Fir d'Éischt déi perséinlech Stëmmen. Duerno de Vote par procuration. De Vott ass heimat ofgeschloss.

Dëse Projet de loi ass mat 59 Jo-Stëmmen ugehall.

Ont voté oui: Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galle (par Mme Nancy Arendt épouse Kemp), Léon Gloden (par M. Laurent Mosar), Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen (par M. Jean-Marie

Halsdorf), Françoise Hetto-Gaasch (par M. Félix Eischen), MM. Aly Kaes (par M. Marc Lies), Marc Lies, Georges Mischo (par M. Serge Wilmes), Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf (par Mme Diane Adehm), Marc Spautz, Serge Wilmes et Claude Wiseler (par Mme Octavie Modert);

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusti Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff (par M. André Bauler), Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer (par M. Max Hahn);

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton (par M. Georges Engel), Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Claude Haagen (par M. Yves Cruchten), Mmes Cécile Hemmen et Lydia Mutsch;

Mme Semiray Ahmedova, MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché et M. Charles Margue;

MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding (par M. Fernand Kartheiser);

MM. Sven Clement et Marc Goergen;

Mmes Myriam Cecchetti et Nathalie Oberweis.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Et ass also esou decidéiert.

8. 7772 - Projet de loi portant modification des articles L. 651-2 et L. 651-4 du Code du travail

Deen nächste Punkt um Ordre du jour vun haut de Mëtten ass de Projet de loi 7772 iwwert d'Kompositioun an de Fonctionnement vum Comité permanent du travail et de l'emploi. D'Riedezäit ass nom Basismodell festgeluecht.

An d'Wuert kritt elo de Rapporteur vun dësem Projet de loi, den honorabelen Här Georges Engel.

Rapport de la Commission du Travail, de l'Emploi et de la Sécurité sociale

■ **M. Georges Engel** (*LSAP*), *rapporteur.* - Voilà! Merci, Här President. Dir Dammen an Dir Hären, ech kommen zum maträissende Projet ...

(Hilarité)

... vun der Kompositioun vum Comité permanent du travail et de l'emploi, dem CPTÉ. Et geet hei ëm d'Zesummesetzung vun dësem Comité, deen duerch dëse Gesetzesprojet méi flexibel soll gestalt ginn. D'Regierung kann decidéieren, dass aner Ministeren derbäikommen, jee no Sujet vun der Tagesordnung. An zweetens gëtt och preziséiert, dass den Ordre du jour vun de jeeweilege Comitéssitzungen vum Aarbechtsminister fixéiert gëtt.

Den Depot war de 24. Februar vun dësem Joer.

Et si véier Avisen erakomm.

Deen éischte war dee vum Staatsrot, deen niewent enger Rei vun allgemenge legisteschen Observatiounen och eng Opposition formelle formuléiert huet. Am initiale Gesetzesprojet stoung, datt d'Ministeren « sont à désigner par le Conseil de gouvernement ». De Staatsrot huet berechteterweis drop opmierksam gemaach, dass am Artikel 76 Alinéa 1 vun der Verfassung steet, datt de Grand-Duc deen ass, deen d'Organisatioun vun der Regierung ze reegelen huet. D'Chamberskommissioun huet deem natierlech dunn och Rechnung gedroen.

D'Chambre des Salariés gradesou wéi d'Chambre des Fonctionnaires et des Employés publics hunn dann och e positiven Avis heizou ginn.

D'Chambre de Commerce an d'Chambre des Métiers hunn e weénege favorabelen Avis zu där Ännerung hei ginn, well si soen, dass et net soll exklusiv den Aarbechtsminister sinn, deen d'Regierung am CPTÉ soll vertrieden. Béid Kummere verweisen op d'Wichtigkeet, dass och de Wirtschafts- an de Mëtzelstandsminister ëmmer sollten derbäi sinn. A si fuerderen dann och, dass virun all Sëtzung d'Delegatioun vun der Regierung sollt bekannt gemaach ginn. Gradesou soll 15 Deeg virdrun dem nächste Komitee den Ordre du jour matgedeelt ginn.

D'Chamberskommissioun huet festgehalen, dass den Aarbechtsminister bestëmmend ass an d'Komiteessëtzung deementspreechend och presidéiert. An e ka sech dann och dobäi, wéi dat och elo virdru gesot ginn ass, vun anere Ministerkolleege begleet loossen.

De Rapport gouf à l'unanimité den 28. Oktober ugehall.

Ech soe Merci fir d'Nolauschteren, Merci fir déi gutt Aarbecht an der Kommissioun, an ech ginn heimat der den Accord vun der LSAP.

■ **Plusieurs voix.** - Très bien!